

فعالیت‌هایی برای تشویق کودکان به مطالعه - بخش اول

۱) با صدای بلند بخوانید:

به طور طبیعی درک مطلب بچه‌ها به هنگام خواندن، کمتر از توانایی آن‌ها هنگام برقراری ارتباط کلامی است. بچه‌ها هنگامی که مدرسه را شروع می‌کنند مفهوم صداها کلمه را می‌فهمند اما فقط چند تا از آن‌ها را می‌توانند بخوانند یا بخش کنند.

همچنین توانایی خواندن در بچه‌ها، از سطح درک مطلب آن‌ها پایین‌تر است و علی‌رغم این که قادر به درک جمله‌هایی پیچیده هستند، چون مهارت کافی برای خواندن را ندارند، دچار محدودیت می‌شوند. این فاصله به مرور با کسب مهارت خواندن، از بین می‌رود.

اما اگر والدین پیش از سن مدرسه با صدای بلند برای فرزندانشان کتاب بخوانند، به آن‌ها این فرصت را می‌دهند که به زبان توجه نموده و حتی قدرت تشخیص معنای لغات به کمک ظاهر آن‌ها را پیدا کنند. این همان چیزی است که توانایی خواندن کودک را رشد می‌دهد و آن را به درک او از زبان نزدیک می‌کند. بنابراین اگر در مقام والد یا مربی در ارتباط با کودکان هستید:

● پس از تولد این کار را آغاز نمایید: برای کودک خود با صدای بلند کتاب بخوانید!

- همزمان که کتاب می‌خوانید صفحات کتاب را به کودک نشان دهید و با سرعتی پیش بروید که کودک بتواند به حد کافی به تصاویر و نوشته‌ها توجه کند.

- سعی کنید داستان را با لحن و صدای مناسب بخوانید تا بتوانید به شکل بهتری معنا را منتقل نمایید. اگر به طرح داستان یا مشکلات شخصیت‌های آن علاقه‌مند شده‌اید به زبان بیاورید تا

فرزندانتان بدانند. اگر اتفاقات هیجان‌انگیز است با لحنی هیجان‌زده بخوانید، اگر ترسناک است با لحنی بخوانید که نشانه‌ی ترس باشد و برای افزایش تاثیر خواندنتان در جاهای درست مکث کنید.

- با علاقه کتاب را بخوانید. وقتی با اشتیاق و با صدای بلند برای بچه‌ها کتاب می‌خوانید، به آن‌ها نشان می‌دهید که برای کتاب ارزش و اهمیت قایلید و کتاب خواندن را دوست دارید.

- در جاهای مناسب داستان از پرسش‌های مناسب و

هوشمندانه استفاده نمایید. از آن‌ها بخواهید نظرشان را درباره‌ی شخصیت‌های داستان بگویند یا اتفاق‌های داستان را پیش‌بینی کنند. با فرزندتان تماس چشمی برقرار کنید. شما بازیگر و فرزندتان تماشاچی است. می‌توانید با توجه به حالت‌های چهره‌اش احساس او را درک کنید.

اگر درباره‌ی میزان مهارتتان در هر یک از کارهای بالا مطمئن نیستید، باز هم برای بلند خواندن کتاب وقتی را اختصاص دهید. خواندن با صدای بلند مهم‌تر از این است که بتوانید از آن چشم‌پوشی کنید و هیچ‌وقت برای شروع این کار دیر نیست.

۲) خواندن نسل‌های مختلف با یکدیگر را تشویق کنید:

میان مراودات کودک در خانواده با افراد بزرگسال و موفقیت او در خواندن و زبان رابطه‌ای دوجانبه وجود دارد. بچه‌هایی که به خانواده‌های گسترده‌تر تعلق دارند و به طور مرتب به دیدن اعضای خانواده می‌روند نسبت به بچه‌هایی که دسترسی کمتری به افراد بزرگسال دارند، در خواندن پیشرفته‌ترند.

هر بزرگسال به شیوه‌ی خاص خودش از زبان استفاده می‌کند. از این جهت شنیدن گفتگوی بزرگسالان برای کودک، شبیه مواجه شدن با شیوه‌های متنوعی از کاربرد زبان است. هرچند ممکن است تمامی این شیوه‌ها مفید نباشند اما قطعاً این تنوع به افزایش دایره‌ی لغات کودک و درک مطلب در او کمک می‌کند.

بنابراین اگر می‌خواهید بچه‌هایی پرورش دهید که هم عاشق خواندن باشند و هم خواننده‌هایی موفق، از حضور و کمک دیگر بزرگسالان کمک بگیرید.

- از فرصت مهمانی‌ها و دور هم جمع شدن با فامیل یا دوستان برای قصه‌خوانی استفاده کنید. در این کار به خصوص می‌توانید از پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها کمک بگیرید.

استفان در یک خانواده گسترده در بروکلین بزرگ شده‌است. خانه‌ی آن‌ها پر سر و صدا و پررفت و آمد بود. او خاطره‌ی شیرین مهمانی‌های بزرگ دوره‌ای را که به صورت منظم در خانه‌ی اعضای فامیل برگزار می‌شود به یاد دارد.

همیشه بعد از شام بچه‌ها را که خسته بودند به یکی از اتاق‌ها می‌فرستادند و هر کس برای خودش یک جای راحت پیدا می‌کرد و دراز می‌کشید. بعد فرد مورد علاقه‌شان می‌آمد و برایشان قصه‌ی قبل از خواب را می‌خواند ... البته محبوب‌ترین قصه‌گو پدربزرگ بود که هنوز هم لهجه‌ی غلیظ ایتالیایی خود را حفظ کرده‌بود. آشناترین قصه با لهجه‌ی پدربزرگ، قصه‌ای جدید به نظر می‌رسید. پدر بزرگ کتاب را از صفحه‌ی اول می‌گشود و صفحه عنوان را با همان علاقه و حیرت می‌خواند که خود قصه را.

- اگر بچه‌ها عادت دارند که فقط والدین خودشان برایشان کتاب بخوانند ابتدا باید آن‌ها را آماده کنید تا بتوانند از سبک کتاب‌خوانی بزرگسالان دیگر هم لذت ببرند.

● اگر کسی برای اولین بار می‌خواهد برای فرزندتان کتاب بخواند بهتر است کتاب جدیدی را در اختیار او قرار دهید تا این‌که کتابی را که مورد علاقه‌ی کودک است و داستان آن را از بر می‌داند.

● ترتیبی بدهید که گاهی افراد باتجربه‌تر یا خوش‌سخن‌تر برای جمع خاطره بگویند. مثلاً پیش از جمع شدن پرسش‌هایی را آماده کنید و در زمان مناسب آن را در جمع طرح کنید و پس از فرصتی کوتاه همه برای شنیدن خاطره‌ها گرد بیایید.

به عنوان پرسش می‌توانید از بزرگ‌ترها بخواهید یک خاطره‌ی خوب از کودکی‌شان را بگویند، یا درباره‌ی آرزوهایی که برای تحققشان تلاش کرده‌اند و سرانجام آن تلاش برای جمع تعریف کنند، شیوه‌ی سفر رفتن در زمان قدیم را بپرسید و بامزه‌تر از این‌ها می‌توانید از پدربزرگ بخواهید خاطره‌ای از اولین روزهای آشنایی‌اش با مادر بزرگ برای همه تعریف کند.